

Výběrový kurz *Rasismus a antisemitismus 2010/2011*

Cíl:

Seznámit účastníky kurzu se základními pojmy, východisky a souvislostmi, historií i aktuálními projevy rasismu a jeho specifické formy antisemitismu ve světě i na našem území. Zdůraznění multifaktoriálnosti tématu a nezbytnosti mezioborového přístupu (přírodní vědy, psychologie, sociologie, historie, politologie, teologie a religionistika) a aktuálnost z hlediska sociálního a politického vývoje v Evropě a v České republice

Kurz bude probíhat v zimním i v letním semestru.

Formy:

Přednášky, besedy, diskuse, DVD, exkurze (Židovské muzeum v Praze, , Muzeum rómské kultury v Brně, podle možnosti koncentrační tábory Terezín, Osvětim)

Podmínky pro zápočet:

Aktivní účast na setkáních,

Zpracování seminární práce na zvolené téma v rozsahu 5-7 stran

V každém semestru 7 setkání 3 hodiny (3x45 min)

Vyučující: Dočkal, Klípa

Termíny ZS 2010 Středa 16.00 – 18.30

15.9., 22.9., 29.9., 6.10.,20.10., 8.12., 15.12.

Termíny LS 2011 : bude upřesněno před zahájením LS

Témata ZS:

1. Aktuálnost a význam pro současnost, vztah k sociální a pastorační práci.
Základní pojmy, biologická, psychologická, sociální, politická a náboženská východiska. Formy a projevy. Rasová diskriminace a lidská práva
2. Historické etapy – (první kontakty Evropanů s jinými civilizacemi, zámořské objevy, koloniální expanze, průmyslová revoluce, osvícenství, Evropa národních států – nacionalismus jako produkt modernity, 19. a počátek 20. st., 2.sv.válka, rozpad koloniální soustavy, bipolární svět, hnutí za lidská práva, konec 20.st., současnost)
3. Ilustrující skutečnosti, události, osobnosti
Porobení indiánů v Americe – Bartolomé de Las Casas, dovoz černých otroků z Afriky, kolonizace Indie, arabských zemí – Voltaire, Gobineau, Kipling a další.
4. USA - rasismus, rasová diskriminace a segregace .
Počátky, boj o nezávislost, vznik USA, Jižní a Severní státy. Občanská válka, zrušení otroctví, segregace, násilí, Ku-Klux-Klan, boj za občanská práva černošského obyvatelstva, Martin Luther King, Malcolm X, „černí panteři“, současnost, Barack Obama

5. Austrálie a Oceánie
6. Genocida Arménů

Témata LS:

7. Antisemitismus jako specifická forma rasismu
 Historie izraelského národa, Judaismus a jeho specifika
 Židé v Římské říši, křesťanství a judaismus,
 Židé ve středověku, v 16. a 17. století – Martin Luther
 Osvícenství, průmyslová revoluce, národní státy
 Dreyfusova aféra, Hilsneriada, pogromy
 Mechanismy vzniku protižidovských stereotypů v Evropě
 Sionismus, Theodor Herzl
 Konspirační teorie - „Protokoly sionských mudrců“

8. Německý nacionalismus a antisemitismus východiska a počátky
 Hitlerův „Mein Kampf“, Norimberské zákony, koncentrační tábory, holocaust
 Situace po 2. sv. válce - Vznik státu Izrael, izraelsko-palestinský konflikt
 Vnitropolitická a zahraničně politická situace Izraele
 Současné formy židovské identity a definice Žida
 Komunismus a antisemitismus (+ antisionistická doktrína sovětského bloku)

7. Romové ve světě a v ČR
 Historie a současnost,
 tradiční kultura romských osad na Slovensku,
 specifika současné romské populace v ČR,
 mechanismy sociálního vylučování 1 a v ČR a možnosti jeho řešení,
 formy a projevy diskriminace,
 spor etnokulturního a sociálního přístupu k řešení problému

Program

Zimní semestr

1. 15.9. D,

- Organizační otázky,
- Aktuálnost a význam pro současnost, vztah k sociální a pastorační práci.
- Základní pojmy, biologická, psychologická, sociální, politická a náboženská východiska.
- Formy a projevy. Rasová diskriminace a lidská práva
- Historické etapy
- Osobnosti

2. 22.9. K. D

Aktuální otázky

3. 29.9. D

Rasismus v USA 1

4. 6.10.. D

Rasismus v USA 2

5. 20.10.

6. 8.12.K

Multikulturalita

9. 15.12. J

Austrálie a Oceánie

